

Uredništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica št. 6 - Telefon 31-22 31-23 31-24
Rokopis se ne vračaja
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicita di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicita Italiana S. A. Milano

JUTRO

Il nemico dovunque ricacciato
Proseguono energicamente le operazioni dell'aviazione contro l'isola di Malta - Tre velivoli nemici distrutti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 6 marzo 1942-XX il seguente bollettino di guerra No 643:
Forti pattuglie nemiche splintesi nella zona di Mimia sono state dai nostri contrattaccate e respinte.
Nel sud Cirenaica reparti Sahariani hanno ricacciato, in ulteriori vivaci azioni, elementi motorizzati avversari. Formazioni aeree intervenute in appoggio, hanno mitragliato e spezzonato il nemico che, ripiegando affrettatamente, lasciava nelle

Sovražn k povsod zavrniem
Nadaljujejo se z vso odločnostjo letalske operacije proti Malti - Tri sovražna letala uničena

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 6. marca naslednje 643. vojno poročilo:
Močne sovražne patrle, ki so prodirle na področje Mimija, so naši oddelki napadli in zavrnil.
V južnem delu Cirenaike so sahariski oddelki v novih živahnih akcijah poglani nazaj sovražne motorizirane sile. Letalski oddelki, ki so podprli kopne sile, so obstrlevali s strojnimi in razpršili sovražnika, ki se je naglo umaknil in pustil v naših rokah nekaj ujetnikov in nekaj oklopnih vozil.
Eno angleško letalo je bilo uničeno na tleh.
Britanska letala so bombardirala Bengazi in hudo poškodovale nekatera poslopja, žrtve pa ni bilo.
Operacije letalstva proti otoku Malti so se odločno nadaljevale. Nemški lovci so sestrelili letalo tipa Wellington in eno tipa Hurricane.

Italijanske podmornice ob ameriški obali
Monakovo, 6. marca. s. Tukajšnji listi opozarjajo na uspehe italijanskih podmornic ob atlantski obali Amerike kjer so potopile 27.000 ton sovražnega brodograja, in pripominjajo, da je to dejstvo tem večjega pomena ker s tem italijanska vojna mor-

82.000 ton ladij potopljenih ob ameriški obali
Ponovno odbiti sovražnikovi napadi na vzhodnem bojišču Zopet 12 ladij potopljenih ob ameriški obali

Iz Hitlerjevega glavnega štapa, 6. marca. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:
V raznih odsekih vzhodnega bojišča so bili v naraščajočem mrazu po ogorčenih borbah zavrtni sovražnikovi lokalni napadi. Pri tem je sovražnik utrpel hude izgube. Zajetih je bilo več sto ujetnikov.
Težko armadno topništvo je nadaljevalo obstrlevalje vojaško važnih objektov v Petrogradu.
Dne 4. in 5. marca je sovražnik na vzhodnem bojišču izgubil 61 tankov. Uspešni nočni napadi bojnih letal so bili usmerjeni proti trdnjavi Sevastopolju, kakor tudi proti vojaško važnim zgradbam v središču moskovskega mesta.
V vodovju okrog Anglije je letalstvo potopilo 3000tonsko trgovsko ladjo in je v teku dneva uničilo vojaško taborišče na južni obali otoka, dočim je v prejšnji noči napadlo oskrbovalne naprave v luki Portland.
Kakor je bilo že objavljeno v posebnem komunikatu, so nemške podmornice v severnih in osrednjih ameriških vodih zopet potopile 12 ladij s skupaj 82.500 tonami, med njimi 7 tankovskih ladij. V teku 4. napadov je bil razen tega potopljen velik ameriški rušilec, dve nadaljnji ladiji pa poškodovani od torpednih zadetkov.
V severni Afriki so letalske enice napadle britanska letalska oporišča, kakor tudi železniške objekte na ozemlju Egipta, na področju Fuka el Daba.
Pri napadih na Malti so bombe težkega kalibra zadale letališče naprave in sidišče sovražnikovih podmornic. Pod poveljstvom stražnostarja Balzerja je protiletalski oddelki na vzhodnem bojišču 4. marca uničil 8 sovjetskih tankov.

Stalinovi načrti za razdelitev Evrope
Lizbona, 6. marca. Ko je Stalin v Moskvi lani decembra razpravjal z Edenom, je zahteval za Rusijo vse štiri baltske države, Poljsko, Češko-Slovaško in polovico Nemčije, medtem ko bi drugo polovico Nemčije, Belgijo, Nizozemsko, Luksemburško dobila Francija, ki bi imela svedca komunistično vlado. O teh pozicijah poroča angleški poslanec King Hall v mesečniku »News Letter«. Pisec pripominja da se Stalin ni prav nič kazal pripravljeneza da se pozicija o tej stvari morda je enostavno povedal svoje zahteve trdno prepričan da bo sprejet brez vsakih pomislekov. Pri tej prezgodnji delitvi medvedove kože je Churchill bil takoli srecel. Stalinove zahteve, ki sta mu jih sporočila Eden in Cripps zdi pa se da v Washingtonu niso posebno navdušeni nad tem načrtom, po katere mase mora Evropa žrtvovati boljše vizmu.

Ameriški veleposlanik v Londonu Winant je zaso odpotoval v Ameriko, da se poraz-

nostre mani alcuni prigionieri e qualche mezzo blindato.
Un velivolo inglese è stato distrutto al suolo.
Apparecchi britannici hanno bombardato Bengasi danneggiando gravemente alcuni edifici, non sono segnalate vittime.
Le operazioni dell'aviazione contro l'isola di Malta sono state energicamente proseguite; un »Wellington« e un »Hurricane« risultano abbattuti dalla caccia tedesca.

narica dokazuje da ne paralizira lahko le delavnosti angleškega brodograja v Sredozemlju, temveč razpolaga istočasno še z velikimi podmornicami za uspešne napade ob ameriški obali.

Italijanski vojaki vojvodi Aosta

Operacijsko področje, 6. marca s. (Od posebnega poročevalca agencije Stefani.) Vest o smrti vojvode Aosta je napravila globok vtis v vsej Libiji in izzvala soglasno žalovanje. Spomin na njegove slavne podvige na libijskem ozemlju v njegovi najljepši mladosti je še živ v vseh Italijanih, ki delajo in se bore v Libiji najvišji zgled njegovega življenja, njegovega dela in njegovega junaštva pa podžiga voljo vero in zaupanje naših bojevnikov ter jih pelje po gotovi poti h končni zmagi. Na četrty obali svojeja imperija, ki je vztrajno vzdržala vse sovražne napade, bo Italija zopet obnovila svoje afriško civilizacijsko poslanstvo in se bo zmagovito vrnila v dežele svojeja imperija. Italijanski vojaki se globoko klanjajo s svojim orožjem osebnosti velikega in junaškega vojvode Aosta prisegajoč mu, da se bodo znali boriti in zmagati, da bo končno znova zapopolnala trobojnica na Amba Alajtu, kjer je ostal njegov plemeniti in velikodušni duh.

govori z Rooseveltom. Predsednik Zedinjenih držav gotovo ni v tem pogledu prepel tankovstven, toda računati mora s tem, da so države latinske Amerike živahno protestirale proti tem načrtom. Tudi francoski Kanadčani ter katoliški cerkev v Zedinjenih državah so Rooseveltu označevali ruske zahteve za pretrgane in smatrali za sramoto, da je Churchill sploh razpravljal o njih.
»Times« ne more več prikriti svojim plutokratskim čitateljem te žalostne resnice ter v svojem poročilu o potovanju Winanta narhlo dopušta, da je med zavezniki vsekakor nekolično razlike v pogledih na delitev Evrope. (Le Ultime Notizie.)

Zavarovanje francoske obale

Berlin, 6. marca. s. Pretekli teden je bil dovršen nadaljnji del obrambne črte ob severni francoski obali v dolžini kakih 220 kilometrov. Ob strokovnem delu najboljših inženjerskih postaja ta obalni predel Francije vodno bolj utrjena trdnjava. Prve obrambne postojanke, ki so jih izgotovili oddelki pehote, so sedaj utrdbeni strokovnjaki spremenili v prave železobetonske utrdbe. Razen tega so bile povsod razmeščene zelo gibljive topniške baterije, zelo spretno prikrite poljske topniške baterije in oklopna zaklonišča. Tehniki in vojaški strokovnjaki so izkoristili vse možnosti terena, da bi čim bolj povečali naravne ovire. Ves ta utrdbeni sistem je razen tega temeljito preskrbljen z vodo. Razen ob obali pa so Nemci utrdili tudi zaledje in ukrenili vse potrebno za borbo proti padalcem.

Čiščenje v angleški vojski

Stockholm, 6. marca. s. Londonski dopisnik »Afton Bladeta« doznava, da je novi angleški vojni minister takoj začel zelo strogo čiščenje v britanski vojski in da je bilo že veliko število višjih oficirjev odstavljenih zaradi popolne nesposobnosti. Pri tem čiščenju so bili odkriti škandali, iz katerih izhaja, da so mnogi oficirji prišli na svoje mesto samo po vplivnih prijateljih, ne pa po svojih zaslugah. Kakor doznava omenjeni dopisnik, je k tem spremembam v britanski vojski pripomogel tudi Crippsov vpliv, kajti Cripps sledi baje v tem pogledu sovjetskemu zgledu in hoče, da prevzamejo poveljstvo mlajši oficirji.

Lizbona, 6. marca. s. Po semkaj dospelih poročilih je svet britanske vojske sklenil, da glede na pomanjkanje energije in vzpodbudnega duha mnogih angleških oficirjev zbere v posebni publikaciji nekaj tehničnih in moralnih navodil, ki naj bi pomagala tem nesposobnim oficirjem, da bi postali pravi junaki. Angleški listi, ki objavljajo to vest, menijo, da bo ta publikacija znatno dvignila tehnično raven angleškega oficirskega štaba. Svet britanske vojske je nadalje sklenil, da premesti v upravno službo vse oficirje ob poročilnega čina, ki so ob koncu l. 1941. dosegli starost 47 let.

Japonci zavzeli Batavijo
Okupacija glavnega mesta otoka Jave je bila končana že v četrtek zvečer

Tokio, 6. marca. (Domej.) V petek ob 11.30 dopoldne je japonski glavni stan objavil naslednje poročilo:
Japonske kopne in pomorske sile, ki operirajo na otoku Javi, so 5. marca ob 21.30 dokončale okupacijo Batavije, glavnega mesta Nizozemske Vzhodne Indije.

Tudi Surabaya resno ogrožena
Saigon, 6. marca. (Domej.) Vsa poročila, ki so v četrtek dopoldne prihajala v Saigon iz poveljništev zavezniških oboroženih sil, tako iz okolice Batavije kakor tudi ob Bandungu, so poročala, da so zavezniške sile resno ogrožene od naglega japonskega prodiranja in od japonskih obkoljevalnih operacij na teh področjih.

Po popoldanskih poročilih so bile japonske čete, ki so se z veliko naglico bližale Bataviji, oddaljene le še 10 milj od glavnega mesta Nizozemske Vzhodne Indije.
Glavno nizozemsko-indijsko pomorsko oporišče Surabaya, ki leži na vzhodnem delu otoka Jave, je sedaj direktno ogroženo od japonske ofenzive, ki ima smer neposredno proti mestu. Po večerašnjih popoldanskih poročilih so bili sprednji japonski oddelki le še 30 milj zapadno od Surabaya. Japonski pritisk proti poslednjim nizozemsko-indijskim obrambnim črtam na tem področju je bil v poročilih označen kot izredno silovit.

Železniške zveze med Surabaya in zapadnimi deli otoka Jave so bile prekinjene že prej, ko so japonske čete zasedle glavno železniško križišče Surakatro v centralnem delu otoka Jave, 140 milj zapadno od Surabaya. Japonske čete so doslej v osrednjem delu otoka Jave zasedle že najmanj 11 krajev.
Poročila avstralskega radia, v kolikor so do danes dospela v Saigon, javljajo, da prodirajo na nekaterih točkah na otoku Jave japonske čete po 15 milj na dan. Poročila trdijo nadalje, da so Japonci zopet izkrcali na Javi večje število tankov in čet in da so zasedli nadaljnje večje število letališč, ki jim dopuščajo popolno kontrolo zračnega prostora nad otokom Javo. Po zadnjih vesteh so bile nizozemsko-indijske čete od silovitega japonskega pritiska prisiljene umakniti se na nove obrambne postojanke v bližini mesta Semarang zapadno od Batavije. Iz nizozemsko-indijskega glavnega štapa je bilo slišati še sporočeno, da je japonsko letalstvo večeraj in preteklo noč sedemkrat napadlo Bandung, kjer je nizozemsko-indijsko vrhovno vojno poveljništvo.

Japonska premoč v zraku
Tokio, 6. marca. (Domej.) Japonski glavni stan je v petek dopoldne objavil, da so japonska mornariška letala v teku svojih množestvenih napadov 4. marca nad letališčem v Bandungu sestrelila osemnaest na tleh uničila 18 sovražnih letal.
Tokio, 6. marca. (Domej.) Dopisnik japonske poročevalske agencije, dodeljen japonskim oboroženim silam v Nizozemski Vzhodni Indiji, poroča da se je imelo japonsko letalstvo prvič, odkar traja vojna na Pacifiku priliko seznaniti z velikimi severnoameriški bombniškimi letali in sicer o priliki napada na letališče pri Bandungu 3. marca. Eden izmed težkih bombnikov je bil sestreljen v trenutku ko se je sklanjal ostroti japonskega letalskega napada. Zvedelo se je, da so v začetku letošnjega leta Zedinjene države poslale v Nizozemsko Vzhodno Indijo 300 svojih bombnikov novega tipa.
Dasi se je ne prvotnih poročilih posebej poveljništvu nizozemskih oboroženih sil umakniti večino volaštva in v vojnih potrebščin z otoka Balija preko morske ožine na otok Javo, so vendar Japonci no izkrcanju na otoku Baliju zajeli še 59 ujetnikov, med vojnim materijalom pa 2 oklopni vozili 25 vsakovrstnih avtomobilov, dve 10 cm haubice, 240 strojnica in 870 pištol.

Nov pomorski uspeh Japoncev
Tokio, 6. marca. (Domej.) Japonski glavni stan je v četrtek opoldne objavil, da so japonske pomorske sile južno od otoka Jave potopile britanski rušilec »Stronghold« z 950 tonami in ameriško topničarko »Asheville« z 1270 tonami. V sponadu s sovražnikovi pomorskimi silami na japonski strani ni bilo izgub.

V Birmi

Stockholm, 6. marca. d. O vojaškem položaju v Birmi poroča posebni dopisnik lista »Daily Express« iz Mandalaya naslednje podrobnosti:
Po zadnjih poročilih je dospel v mesto Mandalay v severnem delu Birme tudi britanski guverner Birme, ki je pobegnil iz Port Birme. Letališče Mingaladen, ki leži severno od Ranguna je medtem zaradi neprestanih japonskih letalskih napadov postalo nerabno za potrebe britanskih letalskih sil. Japonsko napredovanje v Birmi se v zadnjih dneh razvija s tolikšno naglico, da Britanci niti niso imeli časa letališče Mingaladen evakuirati. Ameriški in angleški letalci, ki so prej startali s tega letališča, so svoja letala prepuščili usodi, ker so morali naglo pobegniti. Na razpolago tudi ni bilo dovolj moštva, da bi bilo mogoče sproti zasipati žrela, ki so jih na letališču izkopalne japonske letalske bombe. Starna progja je bila docela uničena.

Novo japonsko izkrcanja na Javi
Stockholm, 6. marca. d. Po vesteh iz Londona priznavajo v tamkajšnjih poučenih krogih da je Japoncem na zadnem delu otoka Jave usnelo izkrcati nova vojaška ojačenja. V londonskih krogih trdijo, da je borba nizozemsko-indijskih čet z Japonci težavna posebno zaradi tega ker so Japonci številčno mnogo v premoči.
Sanhaj, 6. marca. d. V torek popoldne je bilo v posebnem službenem poročilu iz Bandunga javljeno da japonski oddelki ki so se bili izkrcali na Javi stalno nezadržno napredujejo na otoku. Poročila iz Bandunga vidijo glavno jamstvo za uspešnost japonskih vojaških operacij v dejstvu da so si japonske letalske sile definitivno izposjevale popolno kontrolo zračnega prostora nad vojnim področjem.

Vzpostavljeno vojno poveljništvo nizozemsko-indijskega glavnega štapa v Bandungu je japonske vojaške operacije na Javi opisalo kot sbitko ki divja preko vsega otoka. Zaradi posebne taktike japonskih oborože-

nih sil. Pravi nadalje nizozemsko-indijsko vojno poročilo, je popolnoma nemogoče organizirati kako stabilno realno fronto. kakor si je tudi docela nemogoče ustvariti jasno sliko o položaju.
Sanhaj, 6. marca. d. Nadaljnja poročila o vojaškem položaju na Javi, ki so prispela preko Bandunga, javljajo, da s službene nizozemske strani potrjujejo japonsko okupacijo mesta Bodjonegoro v vzhodnem delu otoka Jave. Na zapadnem delu otoka so nizozemske čete izpraznilo mesto Krawang. Japonski oddelki so nadalje zasedli mesti Poerwakarta in Tangerang. Prav tako je trdno v japonski posesti tudi letališče Kalidati. Ko je nizozemsko letalstvo skušalo letališče ponovno osvojiti sta bili v zraku sestreljeni dve nizozemski letali.

Uspešne japonske operacije na Sumatri

Tokio, 6. marca. (Domej.) Z japonskega oporišča v Palembangu na otoku Sumatri javljajo, da se japonske vojaške operacije na južnem delu otoka Sumatre uspešno nadaljujejo. Napredujejo japonske čete morajo premagovati le šibek sovražnikov odpor, dočim na drugih mestih nasprotnik prodiranja sploh ne skuša zadrževati. Po poročilih z bojišča na Sumatri je prešlo 60 do 70% bogatih petrolejskih področij na južnem delu otoka Sumatre docela nepoškodovanih v japonsko posest. Med njimi je področje okrog Palembanga kakor tudi pri Lahatu, ki so ga japonske čete zasedle že 22. februarja. Prav tako so Japonci zasedli področje Bekulen ob obali Indijskega oceana. Bekulen je bil zaseden 24. februarja. Po zadnjih poročilih z vojnega področja so japonske čete zasledovale kakih 600 mož broječe sovražnikove čete na pustinsko področje Surulungun v pogorju Borisa. Preostale sovražnikove oddelke so 28. februarja uničili tu japonski napadalni oddelki.

Napad na avstralsko mesto Broome

Tokio, 6. marca. (Domej.) Japonski glavni stan je objavil včeraj popoldne:
Japonsko mornariško letalstvo je 3. marca ponovno napadlo mesto Broome, ki predstavlja strateško važno točko na severozapadni obali Avstralije. Japonska letala so uničila v tamkajšnji luki zasedenih 28 sovražnikovih hidroavionov. Drugi oddelki japonskih mornariških letal so istega dne napadli mesto Wyndham in s strojnimi ali obdelovali tamkajšnje letališče. Eno transportno letalo in en hangar sta bila zažgana. Nadalje javljajo s pristojnega japonskega vojaškega mesta, da so japonska mornariška letala l. in 3. marca v svojih operacijah v vodovju vzhodno od Jave in med Sundskim otočjem sestrelila osemnaest na tleh uničila 36 sovražnih letal.

Nizozemska dobroimetja v Ameriki

Stockholm, 6. marca. d. Britanska informacijska služba poroča iz New Yorka, da bodo vsa v Ameriki deponirana dobroimetja Nizozemske Vzhodne Indije prenesena na tako zvani »Nizozemsko-indijski odbor za vojne nabave«. Kolikor je na razpolago nizozemskega denarja, bo gotovo takoj porabljen za odplačilo vojnih dobav, ki jih je dobila Nizozemska Indija.

Nemška sodba o nizozemskih voditeljih

Berlin, 6. marca. s. Nemška diplomatsko-politična korespondenca piše v zvezi z razvojem v vzhodni Aziji med drugim:
Spričo zločinskega pomanjkanja neodgovornosti in ker niso hoteli priznati nespremljivega dejstva pripadnosti Nizozemske evropskemu kontinentu, nizozemskega imperija pa vzhodnoazijskemu prostoru, so nizozemski voditelji izgubili sedaj ne samo svoje kraljestvo, temveč tudi svojo čast. Skriti v oddaljenih in udobnih zavetjih puščajo sedaj, da se jim ne uničutele le vojne potrebščine, temveč tudi zaloge živil, ki so bile prvotno namenjene njihovim bivšim podanikom. drže se pri tem svetopisemskega reka »Naj umre Samson z vsemi Filistejci«, le da so to pot Filistejci oni sami, ki ne umirajo, temveč umira domače prebivalstvo.

Libijska prestolnica Tripolis

Dve sliki sta, ki se vsakomur, kdor je posetil Severno Afriko, posebno dobro vtisneta v spomin: pogled z morja na Tripolis in pogled na to mesto z letala. Človeka ne privlači toliko svojevrstni značaj mesta in njegove okolice, kakor dejstvo, da vidi v teh krajih pravo moderno mesto. Če pomisli, da je mesto nastalo v bori 15 letih, potem je začudenje še večje.

Kdo bi danes na Tripolisu še opazil, da je bilo to mesto po zasedbi od Italijanov leta 1911 majhno, zapuščeno pristanišče, ki je naziv mesta komaj zaslužilo. Tripolis ima za seboj pestro zgodovino, od majhnega podrejenega pomena fenicijskega pristanišča do trgovskega središča vse Libije in njene metropole. Od tedaj do danes je mesto cvetelo in spet propadalo in nad njim so upravljali mnogi gospodari: najprej Rimljani, potem germanska plemena, nekaj časa Arabci, končno Turki in od leta 1911 Italijani. Tudi majhni vitezki red je imel od leta 1510 do 1530 mesto, ki mu ga je prepustil Karel V., v svoji upravi. Po hudih bojih so Turki pregnali Maltežane, toda tudi sami so se potem veselili oblasti samo 20 let. Leta 1551 je po krvavi boju zavzel mesto Ahmed Caramanli in so ga potem njegovi nasledniki do leta 1835 imeli nepretrgano v svoji oblasti. Te, da so se spet pojavili Turki, preplavili vse Libijo in šele v turško-italijanski vojni l. 1911 so bili dokončno prepredeni.

Tripolis bi lahko imenovali vele mesto. S svojimi 105.000 prebivalci, od katerih je približno 35.000 Italijanov, ni samo najpomembnejše pristaniško mesto cvetočega libijskega pokraja, ampak tudi politično, vojaško, kulturno in gospodarsko središče vse Libije. Mesto kaže to že na zunaj. Če greš po širokih novih cestah ali po promenadi vzdolž obale, čutiš vsepovsod modern življenjski utrip, ki nima nič skupnega z romantičnimi predstavami o tej deželi, kakršne imajo Evroplji. Treba je iti v staro mesto, ki leži na polotoku, da v resnici lahko doživiš nekaj od tega, kar si v predstavah prinesel s seboj. Tesno druga ob drugi stoji tu nizke hiše. Ulice so vijugaste in živahne, kajti na njih se razvijata vse gospodarsko življenje. Pestre oblike, živahne kretje in govornica domačinov ustvarjajo svojevrstno ozračje. V odprtih delavnica in pred njimi sede obrtniki, tako da so istočasno na cesti in pri poslu. Tu je doma še stara obrt, zlasti številni so kovarji. Minareti se dvigajo nad nizkimi hišami starega mesta, ki je obdano z obzidjem, zgrajenim v 16. stoletju. Tudi v stari berberski četrti, v tuniškem in rimskem starem delu mesta, ki ju loči slavo-luk Marka Avrelia, živi še preteklost.

Novo in staro mesto sta dva svetova. Kakor čuvar, ki skrbi za zvezo z obema, stoji na križišču preteklosti in nove dobe stara turška trdnjava, sedež uprave in libijskega guvernerja. Tu so podrlj staro mestno obzidje in napravili prostor velkopotezno razvijajočemu se novemu mestu. Piazza d'Italia, Trg Italije, je središče mesta, od katerega se širijo ceste kakor sončni žarki in vežejo nase promenade in pristaniške naprave na tem delu Sredozemlja. Zelena in bela sta kontrastni barvi mesta, ki se prelivate med zelenimi parki in nasadi ter modernimi velikimi palačami. Vse to še podčrtava živahni značaj mesta. Na jugu je mesto pomakljeno skoraj do puščave, na vzhodu vzdolž obale pa do znane tripoliške oaze. Toda regulacijski načrt je tak, da prekrasne oaze z bujno vegetacijo in milijoni datijevih palm nikakor ne moti. Mesto se širi predvsem ob morju z namenom, da ostane oaza ne samo za njegov okras, ampak tudi za njegovo prehrano. V njej so naseljeni kmetje in italijanski kolonisti, ki s svojimi pridnim delom delajo čast svoji domovini.

Un reparto d'artiglieria italiana attraversa la città di Tripoli — Italijansko topništvo na poti skozi Tripolis

Nič ne manjka v Tripolisu, kar spada k prestolnici evropskega formata. Vlada, vojaška, upravna in druga poslopja javnega življenja: šole, banke, hoteli, gledališča, kinematografi, nova katedrala, pošta, bolnišnice, muzeji — da navedemo samo najpomembnejše — so najprezentativnejše zgradbe italijanskega Tripolisa. Na najvišji točki mesta je postavljen spomenik padlim vojakom. Pristaniške naprave so velikopotezno zgrajene in imajo to prednost, da so zavarovane pred vetrom. Dva daleč v morje segajoča pomola oklepata

pristaniški del, v čigar zapadnem delu je baza za pomorska letala. V bližnji mesta sta tudi dve letališči, in sicer eno vzhodno od njega in drugo 25 km južno od mesta pri trdnjavi Benito. Letališči sta velikega vojaškega pomena, služita pa obenem tudi za civilni letalski promet.

Sprehod skozi Tripolis in pogled z letala združujeta vsa mikavost bogate severnoafriške obalne oaze, lepoto modernega mesta, učinkovitost načrtne kolonizacije in vpliv novodobnega sveta, kar vse zapuščata v človeku trajen spomin.

Sadjar v marcu

Najboljši čas za gnojenje sadnemu drevju in za zatiranje drevesnih škodljivcev

Mesec marec je izmed vseh mesecev v letu najvažnejši za zatiranje sadnih zajedavcev, zlasti tistih, ki prezimujejo na drevju. V marcu je treba opraviti v sadovnjaku predvsem še marsikatero delo, ki je znostalo še iz prejšnjih mesecev, ker ga ni bilo mogoče izvršiti letos zaradi prevelikega snega. Posebno pozornost pa je obratiti na krvave in listne ušice, zavijače, abolčne cvetočere, holbače, molje itd. Vsa ta golazen se večinoma uniči, če se drevje temeljito osmaži ter debela namaže s 15 do 20% raztopino arborina, vrhovi pa nabrizgajo z 10% raztopino arborina. Mazanje in škropljenje se mora izvršiti, preden se začneja bistje napejati.

Zlasti je paziti na cvetočera, ki napravi skoro vsako pomlad na javlanovnem cvetju ogromno škodo. Paziti je tudi na ose in sršene. Z vsako babico, ki se spomlad pokaže, se uniči celo gnezdo. Tudi voluhar napravlja spomlad mnogo škode, zato ga je treba kar največ zatirati. V tem času ga je najlažje ujeti ali pa tudi zastrupiti.

Voluhar živi v zemlji, kjer si napravljajo ozke rove. Rovi, so včasih prav pri vrhu, večkrat pa tudi precej globoko v zemlji. Vedno so zaprti in niso okrogli kakor krtovi, temveč nekoliko naploskani. Ker živi voluhar vedno v zemlji, ima le malo sovražnikov, ki bi ga zalezovali. Edino podlascia mu je nevaren sovražnik, zato navadno tam, kjer je podlascia, ni voluharjev.

Voluharje lovijo v razne pasti ali pa jih tudi zastrupljajo. Najnavadnejša past so kličeše, pa tudi kovinske cevi, ki se na obeh koncih nazmotraj odpirajo, na zunaj pa zapirajo. Voluhar lahko zleze v cev, ven pa ne more, ker se zaklopica za njim zapre. Pasti se vtaknejo v voluharjev rov, ki se prej odkrije z lopato, odprtina pa se

pokrije z rušo, da se zapre svetloba, ne pa tudi zrak. Pred uporabo je dobro pasti nadgrniti s prstjo, da se odstrani tuji duh, ki bi voluharja posvaril.

Voluharji se zastrupljajo z različni strup, pri tem pa je treba precej previdnosti, da se sadjar sam ne zastrupi. Za zastrupljenje voluharjev, kakor tudi miši, se uporabljajo struhin, arzenik in fosfor. Za zastrupljanje voluharjev se dobi še posebej hud strup, ki ima v sebi kalijevo sol in se imenuje »Pasta zellio«. S to pasto se zastrupljajo korenje ali peteršiljeve korenine, ki se nato potaknejo po rovih. Najbolje je, če se korenje prereže čez pol in v notranjosti nekoliko izvrti ter votlina namaže s strupeno pasto. Korenček se nato zopet vtakne v zemljo.

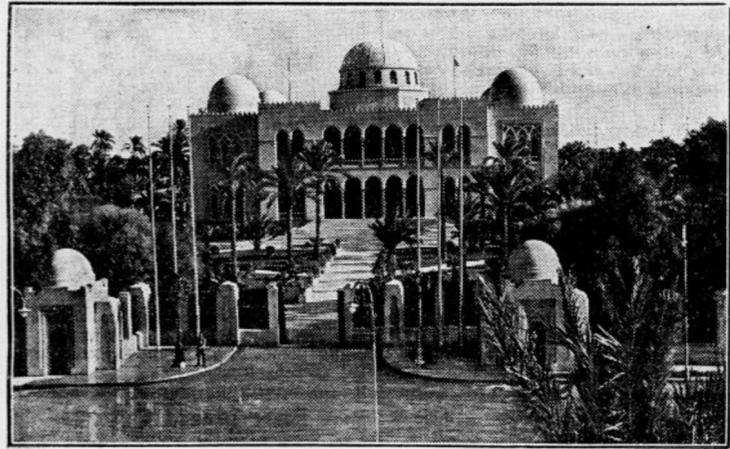
V mesecu marcu je najboljši čas za gnojenje sadnemu drevju z gnojnicjo. Gnojnica se v sadovnjaku mnogo uporablja in je izborna gnojila, če z njo pravilno ravnaš. Ker pa ima gnojnica v glavnem le dušik in kalij, je potrebno fostor nadomestiti z dodatnim gnojenjem s superfosfatom ali Tomasovo žlindro. Superfosfat se lahko zmeša pred uporabo z gnojnico in sicer na 100 l razredčene gnojnice 1 kg superfosfata. Tudi lesni pepel je primeren gnojilni dodatek in zlasti ugodno vpliva pri starem drevju. Tomasova žlindra pa se ne sme istočasno z gnojnicjo mešati ali istočasno uporabljati.

Najboljše je gnojenje z gnojnicjo ob deževnem vremenu. Pod površino krone, pod kapom in na njegovi zunanji strani se napravijo 30—40 cm globoke luknje z železnim drogom, v katero se potem vlije gnojnica. Nekateri pa tudi gnojnicjo polivajo kar po travnatih ruših, kar je zlasti dobro v bolj propustnih tleh.

Mesto gnojnice se morejo uporabljati tudi u.netna gnojila v tekočem stanju.

Dolenjci tožijo, da ozimina gnije

Novo mesto, dne 6. marca. Letošnja zima z obilnim in predolgo ležečim snegom ni za polje, posebno pa za ozimino nič kaj dobra. Sneg je zapadel na nezamrznjo zemljo in je nevarnost velika, da je ozimina precej pognila. V skrb, kako je z ozimino, so nekateri kmetje odkopali še precej visok sneg, da bi se prepričali, kako so strni prezimile. Ti trdijo, da je na njihvi precej gnilega. Vendar upajmo, da posamezni primeri še ne morejo biti splošno veljavni. Dokler sneg popolnoma ne izgine z njiv, še ni mogoče trditi, da bi strni splošno pognila. Če bi bilo to res, kar Bog obvaruj, bi bila za vse nas neprecenljiva škoda, zlasti v sedanjih časih, ko je ljudska prehrana eno najvažnejših vprašanj. In če bi se v resnici pokazalo, ko bo sneg skopnel, da so strni uničene, bo treba poskrbeti, da se storjena škoda kar največ mogoče popravi in nadomesti. Kazalo bi pognete strni nadomestiti z jarnimi žiti, dokler še ni prekasno. Dolenjci sicer ne sejejo jarih žit, vendar v tem primeru bi

Il palazzo del Governatore — Guvernerjeva palača

France Lesjak:

Tožba

V neki naši vasi sta že dolgo let živela župnik in učitelj.

Učitelj je bil reven, kajti imel je veliko družino, celo vrsto otrok, ki jih je le s težavo preživljal. To pa ni kalilo njegove dobre volje, zakaj bil je velik šaljivec. Župnik je bil dobra duša, le malce siten in celo hudo natančen, kadar je šlo za moje in tvoje.

Z učiteljem sta si bila dobra prijatelja. Ker nista imela druge družbe, sta zmeraj tlačala vkup. Kot je med dobrimi prijatelji navada, sta se včasih tudi sprla. To pa največ zato, ker je bil učitelj že po navadi hud nagajivec, župnik pa ni bil vedno pri volji, da bi sprejel šalo za šalo.

Zgodilo se je neke pomladi, da bi bil učitelj moral prekopati šolski vrt, a ni imel lopate. Stopil je torej v župnišče in ponižno poprosil, naj mu posodijo orodje. Ali je župnik imel z učiteljem že slabe izkušnje ali kaj, pogledal je prijatelja in rekel:

»Ampak da mi lopato takoj prineseš nazaj, ko jo odrabiš. Da ne bo treba šele meni hoditi ponjo.«
»Lopato takoj nazaj,« je rekel učitelj.
»Kakor hitro jo bom odrabil, bo že tu.«
Učitelj je obdelal šolski vrt, a lopate ni bilo nazaj. Čakal tri dni, a lopate ni bilo od nikoder. Postal je kuharico, naj gre po orodje.

Učitelj se je zavzel.
»Kdaj sem že vrnil lopato!« je rekel.
»Tu je ni. Pri vas mora biti. Ze stoji v kakem kotu.«

Župnik je trdil, da lopate ni sprejel in je tudi ni videl. Isto je trdila tudi kuharica. Za vsak primer sta preiskala še vse kote. Morda je učitelj res prinesel lopato, po tiho kam postavil in odšel. Pri njegovi navihanosti je vse mogoče. Toda lopate ni bilo.

Župnik se je ujezil, vzel palico pa naravnost pred šolo.
»Komu si izročil lopato, ko praviš, da si jo vrnil?« je vprašal učitelja. »Meni ali kuharici?«

»Morda sem jo izročil tebi, morda kuharici, ne spominjam se več,« je odgovoril učitelj. »Le to vem, da sem jo gotovo vrnil.«

»Ne norčuj se,« je vzrojil župnik. »Lopate ni pri nas. Vrni mi jo, kakor si obljubil.«

»Dvakrat ti je ne bom vračal, ker si mi jo samo enkrat posodil.«

»Če mi je ne vrneš v treh dneh, bom tožil.«

»Pa me toži! To mi je le po volji. Naj se izkaže pravica.«

Župnik je spoznal, da z učiteljem ne pride do konca in je odšel. Ko po treh dneh lopate le ni bilo nazaj, je zapregel koleselj in se odpeljal v trg. Pa kar na sodnijo in je proti učitelju zaradi lopate vložil tožbo. Da se bo nagajivi šolnik navdih vračati, kar si izposodi.

nastopil od sodnije določeni dan, ni niti malo mislil na lopato, bos je opravljal delo v vrtu.

Župnik pa se je s kolesljem ustavil pred šolo.

»Napravi se,« je rekel prijatelju, »da se popeljava na sodnijo.«

»Nikamor ne pojdem,« je odvrnil učitelj. »Zakaj ne?«

»Ne morem. Nimam čevljev. Bos pa ne bom hodil v trg.«

»Čakaj, je rekel župnik, »ti bom pa jaz posodil čevlje.«

In tako je učitelj obul župnikove čevlje, sedel na koleselj in naša znanca sta se odpeljala v trg, da jima sodnik razsodi v zadevi lopate.

»Tako in tako je, gospod učitelj,« je začel sodnik, ko sta stala pred njim. »Gospod župnik vas toži, da mu niste vrnil lopate, ki vam jo je bil posodil. Povejte, kako je s stvarjo!«

»To je res,« je odgovoril učitelj, »da mi je bil župnik posodil lopato. Obljubil sem mu, da mu jo vrnem takoj in sem mu jo tudi takoj vrnil.«

»Ali ga slišite!« je vzkliknil župnik. »Venomer trdi, da mi je lopato vrnil. Četudi je res, da ne nisem več videl. Čemu bi ga sicer tožil?«

Sodnik ni vedel, kaj naj naredi.

»Gospoda, kako naj to razumem?« je spregovoril po premošku. »Oba sta pošteni, tako vem, a oba trdita vsak svojo. Kako naj na tak način pridem na čisto in razsodim po pravici?«

»Vidite, gospod sodnik, to je tako,« je rekel učitelj. »Naš župnik je dober člo-

veče te potrebno; tešavno bo le dobiti v sedmih dneh seme jarih žit, ker teh pri nas ni. V kolikor pa jarih žit ne bi bilo mogoče dobiti, bo potrebno posejati ali nasaditi kaj drugega, da bo vsa zemlja obdelana za olajšanje prehrane.

Potrebno je že sedaj misliti, da se eventualno po snegu povzročena škoda nadomesti. V tem oziru bi potrebovali doljenjci kmetje pravocasnih strokovnih nasvetov večakov, kajti pripravljeno moramo biti na vse zlasti še, ker se sneg za sedanjí čas vse prepočasí topi. Če ne bo pravega juga, more sneg ležati po polju še par tednov.

Iz Dolenjskih Toplic

Dot. Toplice, 5. marca. Matijev sejem v četrtki je bil v znamenju sedanjega časa. Ne le sedanje splošne razmere, temveč tudi slabo vreme in velik sneg so vzrok, da ni bilo niti mnogo sejmarjev niti kramarjev, zato pa so ti, kolikor jih je bilo, tem bolj tržili. To pot so izostali tudi lektarji, ki navadno nobene prilike ne zamude. Goveje živine pa so kljub slabemu vremenu in težavní poti prignali še precej. Bilo je na sejmu preko 70 glav, med njimi precej lepo rejne živine.

Proti koncu februarja se je pričel topiti sneg in vreme je postalo toplejše. Pravega juga pa še vedno ni, in če se za kratek čas pojavi in zapiha topla sapa, jo že zopet drugi vetrovi prenede. Tako se vreme kar stalno menjava. Zadnjega februarja pa smo imeli lepo, toplo sončno vreme ki je precej snega že pobralo. Vožnja s sanmi bo kmalu nemogoča, pa tudi za vozove cesta ne bo primerna.

Toplo sonce je tudi prebudilo čebele iz zimskega spanja, da so vesele izletele iz panjev in se strebile. Ker je pred čebeljaki še mnogo snega, v katerem otrpejo, so čebelarji pred čebeljniki na sneg natrosili sempirja, da ni pomrlo preveč čebel. Tukajšnji čebelarji so tudi za pomladno pašo naročili še nekaj 100 kg pitalne sladkorja.

Iz Hrvatske

Nov prosvetni minister. Poglavlak je imenoval dosedanjega državnega tajnika v prosvetnem ministertvu prof. Ratkoviča za prosvetnega ministra. Po menovanju dr. Budaka za berlinskega poslanika je bilo vodstvo prosvetnega ministertva začasno poverjeno pravosodnemu ministru dr. Puku. Z imenovanjem prof. Ratkoviča je prišel na vodstvo prosvetnega ministertva znan strokovnjak.

Poslanik Torčić imenovan za ministra. Poglavlak je imenoval dosedanjega poslanika Torčića za državnega ministra in ga dodelil ministertskemu predsedstvu. V Hrvatski kmetijski stranki je bil minister Torčić na vodilnem mestu in se je lani pridružil ustaškemu gibanju. Po poklicu je minister Torčić književnik.

Obnovljeno delo v prometovniku Golubovac pri Varaždinu. Nedavno so obnovili delo v prometovniku Golubovac pri Varaždinu. Dnevna proizvodnja znaša 15 do 20 vagonov. Zaposlenih je okoli 700 delavcev. V prvi vrsti bo prometovnik dobavljal premog za potrebe hrvatskih državnih železnic.

Pomožno število brzovlakov. Po sklepu mednarodne železniške konference v Firenzi je bilo pomožno število brzovlakov, ki vozijo preko hrvatskega ozemlja. Na progi Dunaj—Szopron—Peč—Osijek bo od 1. maja dalje vozil en brzovlak več dnevno. Direktni vagoni bodo uvedeni za smeri Lyon—Sofija in Roma—Beograd. Ojačan bo tudi tovorni promet med Hrvatsko in Italijo.

Tujskoprometna centrala v Zagrebu. Za celokupno področje Neodvisne države Hrvatske je bil nedavno ustanovljen tujskoprometni urad »Croatia-put«. Podjetje je osnovano na trgovski podlagi in bo po državnim nadzorstvom. Obratna glavnica znaša 2 milijona kun. Vsi tujskoprometni posli bodo spadali v področje novega urada.

Iz Srbije

Smrt dveh znanih Beograđanov. V Beogradu je umrl po daljši težki boleznij 66. letu starostj vseučiliški profesor v p. dr. Branislav Dimitrijević. Rodom je bil iz Banata. Sprva se je posvetil sodni stroki, pozneje pa je na zagrebški univerzi predaval nacionalno ekonomijo. Po svoji upokojitvi se je preselil v Beograd, kjer je imel že od prej velik krog znancev. Sredi februarja je umrl v Beogradu Dušan Ribnkar, bivši upravnik mesta. Dočakal je starost 53 let; bolehal je že več časa na težki notranji boleznij.

Novo uredbo o klavnicah v Srbiji je predpisal ministriški svet. Uredba stoji v veljavo 10. t. m. in določa, kako se naj ustanavljajo in kako naj poslujejo klavnice. Klavnice so lahko javne (občinske), obrtniške ali pa industrijske. V načelu mora vsaka občina z več ko 2000 prebivalci ter vsako zdravilišče in letovišče zgraditi javno klavnico. Obrtniške klavnice se smejo ustanavljati samo tam, kjer ni javnih, in smejo služiti samo za klanje svojemu lastniku. Industrijske klavnice so namenjene industrijski predelavi mesa.

Preiskrba s življenjskimi potrebščinami. Te dni se delijo v Valjevu izkaznice za dobavo življenjskih potrebščin. Imenujejo se »aprovizionski kuponci«. Ti kuponci bodo za mleko, sladkor, sol, olje, mast, riž, petrolej, zdrob, mliho in drugo. Te dni je občina tudi začela deliti prve življenjske potrebščine in to ¼ kg sladkorja in 1 kg soli na osebo. Poleg tega deli občina kuponce za nabavo čevljev z lesenimi ali gumijastimi podplati in sicer je bila količina, določena kot prvi obrok za Valjevo 700 parov. Delijo se tudi kuponci za nabavo tekstilnega blaga. Valjevčani samo želijo, da bi se vsaj vse blago, za katero imajo izkaznice, redno dobilo.

Za likvidacijo židovskih odvetniških pravnih v Srbiji, ki so iz kakršnega koli razloga nehale poslovati, je postavljen kot generalni skrbnik dr. Djuro Kotur, bivši pomočnik ministra narodnega zdravja in socialne politike.

Zdravstveni svet za Srbijo je na novo imenoval minister za narodno zdravje in socialno politiko. V svetu je 12 rednih članov, 6 namestnikov in 5 izrednih članov izvedencev.

Proti špekulaciji z zemljišči. Izšla je uredba, veljavna za vso Srbijo, ki zabranjuje in cilju preprečenja špekulacije z zemljišči prodajo domačih posestev brez odobritve generalnega pooblaščenca za gospodarstvo v Srbiji. Prepoved velja za vse domoročce, to je za prebivalce, ki so bili 6. aprila 1941 državljani Jugoslavije, bivajo sedaj stalni v Srbiji in imajo v kakš srbski občini domovinsko pravico, vendar samo za ona zemljišča, ki še niso tri leta v lasti osebe, ki jih želi sedaj prodati.

Za nabavo kmetijskih strojev in modernega kmetijskega orodja je v novem državnem proračunu Srbije določen znesek 4 milijonov dinarjev. Stroji in orodje bodo razdeljeni med kmetovalce deloma brezplačno, deloma pa po nizkih cenah.

Novo železniške proge v Srbiji se bodo na osnovi odredbe ministertskega sveta, izdane sredi februarja, gradile med Vražugom in Borom ter od Kučeva čez Debeli lug do Miloševe kupe.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 7. marca ob 17.30: Človek, ki je videl smrt. Red B.
Nedelja, 8. marca ob 14: Princeska in pastirček. Mlalinška predstava. Izven. Zelo znane cene od 10 lir navzdol. — ob 17.30: Zaljubljena žena. Izven. Znjane cene od 12 lir navzdol.

Abonenti reda A, bodo imeli v soboto ob 17.30 predstavo rumenske komedije, ki jo je napisal Victor Eftimiu: »Človek, ki je videl smrt«. V tej tridejanski pisateljev duhovito ironična provincialna življenje, njegovo majhnost in nepomembnost. Vanj zanesse potepuh razburjenje, dejavnost in konflikte. Nasprotje med njegovo in meščansko miselnostjo ustvarja temelj za koncept zapleta. Igrali so: Cesar, Gabrijeleci, Šmčićeva, Vl. Skrbnišek, Raztresen in Jan. Režiser in scenograf: inž. arh. B. Stupica.

Zabavna in vesela mladinska igra P. Gojbe »Princeska in pastirček« bo uprizorjena v nedeljo ob 14. uri po cenah od 10 lir navzdol. V tej ljubki in pestri igri spozna mladina dogodivščinne princeske in pastirčka, ki uideata skupaj v gozd in doživita neverjavna presenečenja. Zabavni veterani, šegavi kuharček, botra Suma in gozinske živali prispevajo svoj del k učinku igre. Režiser: prof. šest. Scenska glasba: dr. Cerin.

OPERA

Sobota, 7. marca ob 17. uri: Don Pasquale. Red B.
Abonenti reda B bodo imeli v soboto ob 17. uri predstavo Donizettijeve komične opere »Don Pasquale«. Peli bodo Pasquale, Betetto, Malatesto, Janko, Ernesta, Slačoljev, Norino, namesto obolele Ivančičeve, Mlejnikova, notarja, Jelnikar. Dirigent: A. Neffat. Režiser: R. Primožič. Iscenator: ing. arh. Franz.

ZMEROM POSLOVEN

»Gospod notar, jaz bi rad dal v oporoko še to, da bi igrali pri mojem pogrebu kako lepo pesem.«
»Dobro, kaj bi torej radi slišali?«

DA BI MOGLA BRATI

»Ne morem le, pišem svojem dekletu!«
»Zakaj pa pišeš tako strašno počasni?«
»Veš, to pa zato, ker ona ne zna hitro brati.«

Kakor voda zavzame podobo posode, tako se človek priljči prijateljevemu značaju. Več kakor lepota obličja je vredna dobrot srca.

Svetnik mrzi greh, človeka pa ne. Mož pravi: Srce ženske se prej zamaje ko tra. — Žena pa: Moško srce je bolj spremljivo od jesenskega vremena.

Dober človek spregovori šele, ko je dekvrtkrat premislil. Poštenega človeka lahko po njegovi ravni senc spoznaš.

KAJ IMA NA SRCU

Mesar zavije zahtevano meso, potem pa vpraša vljudno, kakor v nekdanjih časih: »Imate še kaj na srcu, gospa?«
Gospa z vzdihljajem: »Oh, da, vsaj pol kile svinjske masti...«

La lampada di qualità prodotta nello stabilimento di Milano della TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

Kakovostna žarnica proizvajana v Milano v tvornici tvrdke TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

TUNGSRAM

Il Generale Francesco Zingales recentemente decorato della Croce di Ferro, fra i colonni del Villaggio Maddalena in Cirenaica — General Francesco Zingales, pred kratkim odlikovan z Železnim križcem, med koloni vasi Maddalena v Cirenaiki

Življenje pod elektronskim mikroskopom

Elektronski mikroskopi so najzmogljivejši na svetu. S pomočjo elektronskih žarkov je mogoče v velkanskih napravah, ki zavzemajo cele dvorane, a so še vedno prav podobne svetlobnim drobnogledom, spoznavati tudi tiste najmanjše delce materije, pred katerimi so najboljše svetlobne drobnogledi že davno odpovedali. S primero lahko ponazorimo napredek, ki tči v elektronskih mikroskopih: s temi je mogoče fotografirati še tako drobne delce, da so napram najmanjšim delcem, ki jih je še mogoče opazovati s svetlobnim mikroskopom, v takšnem velikostnem razmerju kakor grahovo zrno proti nogometni žogi. Odkar so izumili elektronski mikroskop, je bilo mogoče fotografirati n. pr. najdrobnejše strukture barvil kavčuka, vlakn, prašnih zrn, kovin, bakterij, virusov in stan. Slike, ki jih pri tem snemajo, se odlikujejo z velikansko ostrino in povečavo: najmanjši prašek se upodablja že kot orjaško, smotno sestavljeno in ostro omejeno telo. Kakšen pomen imajo takšne fotografije, si lahko predstavljamo: to, kar je bilo doslej samo znanstvena slutnja, se da dokazati, teorije se spreminjajo v resnico, pred očmi nam stopa delovanje zakonov, ki vladajo v mikrokozmu.

Toda opazovanja z elektronskim mikro-

skopom se je držal doslej velik nedostatek: opazovati je bilo mogoče samo mrtvo materijo, vsaka živa stvar je pod učinkom elektronskih žarkov v trenutku poginila. Zdelo se je, da se hoče živa snov na novo zastreti z gostim pajčolanom, potem ko je znanosti uspelo, da je prodrla že tik do njenih zadnjih skrivnosti. Raziskovalci so se s tem neprijetnim dejstvom že skoraj sprijaznili, smatrali so, da se mu pač ni moglo izogniti.

Sedaj, pred nekoliko dnevi, pa je znameniti soizumitelj elektronskega mikroskopa, prof. Manfred Ardenne, v nekem znanstvenem časopisu sporočil, da mu je uspelo z novim instrumentom, ki uporablja napetost 200.000 voltov, opazovati tudi potek življenjskih dogajanj v bakterijah. Z zelo zamotano, novovrstno zasnečevalno pripravo mu je bilo mogoče izpostavljati najmanjša živa bitja samo za toliko časa, nevarnim elektronskim žarkom. Kolikor je neobhodno potrebno za izvedbo fotografskih posnetkov. Tako je n. pr. napravil fotografske posnetke bakterij tik pred delitvijo in tik po njej, tako rekoč med rojstvom bakterij. Mikroskop sam, ki je pravo čudo fine mehanike, ima zavoljo ogromne napetosti, ki jo potrebuje, višino celih

treh metrov. Naprava, ki proizvaja te napetosti, tehta sama pet ton.

V čem se zgradba žive snovi razlikuje od zgradbe mrtve snovi? Kaj je življenje sploh? To sta vprašanji, ki sta zanimali naravoslovce vseh časov, ne da bi jima mogli najti odgovor. Potek življenjskih dogajanj je bilo do danes mogoče opazovati samo na razmeroma velikih in zato zamotanih sistemih. Z novim elektronskim mikroskopom pa je znanost prodrla že do najmanjših oblik življenja, opazovati jih more brez posebnih ovir in hač kor so te oblike tako majhne in zavoljo tega bržkone tudi nad vse preproste, smemo pričakovati, da nam bodo dale v doglednem času odgovor na obe veliki vprašanji.

Drobiž

Po uradnih podatkih obsega Transnistrija, rusko ozemlje, ki ga upravlja Rumunija, 5.086.000 hektarjev. Od tega odpade na polja 3.800.872 ha, na gozdove 200.002 ha, na travnike in pašnike 200.000 ha, na sadovnjake in vinograde 650.000 ha, ostanek pa na poti, naselbine in neobdelano zemljo. V Transnistriji je živilska industrija posebno razvita, zlasti tovarne konzerv. Samo v bivši sovjetski republiki Moldaviji, ki zavzema le del Transnistrije, so predlansko leto izdelali okrog 100 milijonov škatel konzerv.

Vichjska vlada je 700 hektarjev obsegoče posestvo, ki je pripadalo prej baronu Henriju Rotschildu, proglasila za državno last. Njegove umetnostne zbirke in druge posesti je država že prej zaplenila.

Dolžina turških železniških prog je znašala 1. januarja letošnjega leta 25.000 km. L. 1938, je znašala 18.000 km.

V Sauzetu v dolini Rodana je 21-letna gospa Roger Jaquerova mati sedmih otrok. Poročila se je v svojem 14. letu s tedaj 19-letnim možem in prvega otroka je rodila že leto pozneje.

Švicarska vlada je odredila, da se 4. maja letos na ozemlju republike znova uvede poletni čas. Računa s tem, da bo odredba pomagala študiju s kurivom in električno energijo.

Skrinilci grobov

V Nantesu so aretirali osem skrulcev grobov, ki so jih istočasno obtožili tihotapstva z zlatom. Obtoženci so izkopavali trupla ter prodajali zlato, ki so ga našli na njih, nekemu urarju.

Skale na cerkev

S hriba, ki leži ob njegovem vzhodu, mesteca Saint Denis v švicarski Valiziji, se je utrgal plaz ogromnih skal in treščil na cerkev. Zvon k se je zrušil, cerkev je močno poškodovana, človeških žrtev pa, za srečo, ni bilo.

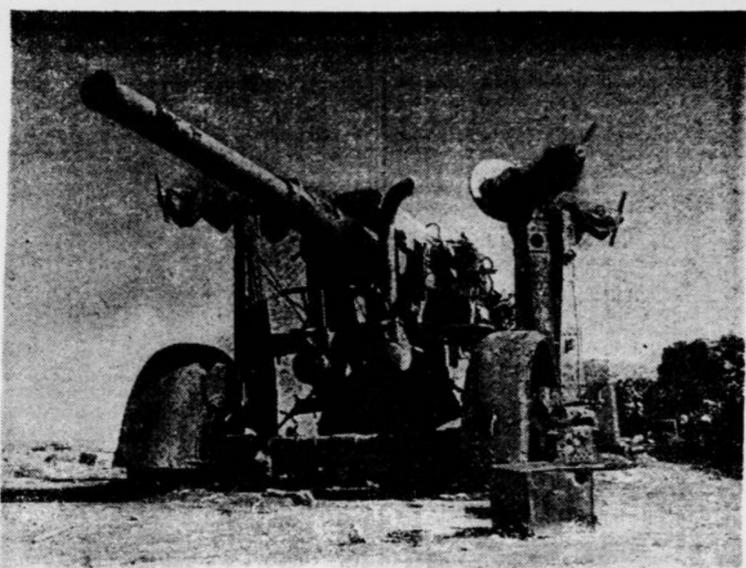
Ladje iz betona

V Angliji so splovili te dni prvo ladjo iz betona. Ta dogodek, ki ga je angleška propaganda razglasila z velikim hrupom, pri čemer je omenjala, da bodo na Angliškem odseju izdelovali takšne ladje v seriji, nas spominja na čase prve svetovne vojne, ko so se isto tako pojavile betonske ladje, pa so se precej slabo izkazale. Bile so zelo malo trpežne, strašno počasne in neokretne ter vse prej nego ekonomične. Če posegajo danes spet po njih, je to samo znamenje, da je pomanjkanje železa in jekla za gradnjo poštenih ladij res skrajno veliko.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 7. MARCA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Slovenska glasba — v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila in italijansčini. 12.15: Koncert pianista Marijana Lipovška. 12.35: Trio na klarinet, 13: Napoved časa — poročila in italijansčini. 13.15: Komunične glavnega Stana Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Štjanca: operetna glasba. 14: Poročila in italijansčini. 14.15: Prenos iz Tokia. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Nove gramofonske plošče Oetra. 19: Velikonja: Kuhinja spomladi — špofinjsko predavanje v slovenščini. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Vlado Golob — solo na harmoniko. 20: Napoved časa — poročila in italijansčini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.40: Prenos iz Madžarske. 21.10: Ljubljanski komorni trio. 21.50: Orkester pod vodstvom Bojana Adamiča. 22.10: Simfonična glasba. 22.45: Poročila in italijansčini.

Pezzo d'artiglieria mobile britannico catturato in Africa Orientale — Britski motoriziran top, ki so ga uplenili v Severni Afriki

Javanske obrambe

Med vsemj otokj Holandske Indije razpolaga otok Java z najboljšejsimi obrambnimi napravami. Mala Holandija ni mogla misliti na to, da bi z orožjem branila vse izpostavljene točke ogromnega kolonialnega področja, ki meri kakšna 2 milijona štirjaških kilometrov in je obdano na vse strani s posestmi največjih veselij. Kar se tiče Jave, pa je napravila izjemo in že leta pred to vojno je trošila milijone godinarjev, da bi ustvarila na njej omrežje oporišč za svojo kolonialno vojsko, ki je štela kakšnih 100.000 mož, ter za svojo vojno mornarico. Zato je umljivo, da je bila Java po Sngapuru najbolj utrjeno ozemlje v teh krajih, da sta general Wavell kot vrhovni zapovednik zaveznških sil na jugozapadnem Pacifiku in admiral Hart kot poveljnik zaveznških mornaric baš semkak prenesla svoj glavni stan, in končno je tudi umljivo, zakaj so Japonci pred odločilnim napadom na Javo hoteli ta otok obkoliti z vseh strani s tem, da so se izkrcali najprvo na Borneu na severu, napadli Sumatro na zapadu, Bah na vzhodu in neutralizirali otok Christmas na jugu. Velika uloga, ki jo ima Java kot utrjeno oporišče, nam tudi pojasnjuje, zakaj so morali Japonci pristati tukaj z močnim konvojem 50 ladij, ki so prevažale 150.000 mož, in zakaj ni holandski admiral Helfrich, naslednik admirala Harta, prav nič oklevajl žrtvovati svoje brodnjve, samo da prepreči japonsko izkrcanje — kar mu pa ni uspelo.

Java ima obliko 1065 km dolgega in 150 do 200 km širokega pravokotnika, njena površina znaša 121.621 štirjaških kilometrov, na južni strani je zelo gorata, na severni pa bolj ravna in precej močvirnata. Njena obala se proti Indijskemu oceanu dviga strmo nad morjem in nima skoraj

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Zena pisateljica: »Moj roman je skoraj dokončan. Junak bo takoj umrl!«
Mož: »Izvrstno, dragica. Ali hočeš biti po njegovi smrti tako dobra, da bi mi prišla gumb na suknjo?«

Po desetih letih sta se Miha in Jaka, ki sta vesela samska leta prebila skupaj, spet srečala.

»Povej, Miha,« je dejal Jaka, »ali si se poročil s tisto svojo tedanjo ljubeznijo — ali pa si kuhaš in krpaš nogavice še sam?«
»Oboje,« je odgovoril Miha.

»Gospod doktor, ali so slanki zdravi?«
»Mislim, da so. Od mene se ni dal še nobeden zdraviti.«

»Kaj si podaril svoji zaročenki za rojstni dan?«
»Črtalo za ustnice, ki sem ga pa počasi dobil nazaj.«

Kmet je prišel s kravo po poti.
»Hej, vi!« je zavpil poljski čuvaj, »ali ne vidite napisu: Samo za pešče!«
»Mislite morda, da se moja krava s kolesom vozi?« je odgovoril kmet.

nobenih pristanišč. Edino pristanišče, ki bi prihajalo tu v poštev za izkrcavalne manevre, bi bilo Tfilatiap, zato je zavarovano z obalnimi baterijami in s posebno železniško progjo, zvezano z obrambnim sistemom v notranjosti otoka. Na severno stran, kjer so obale nizke, pa je mnogo pristanišč, zato so obrambne naprave tukaj obsežnejše in se osredotočujejo okrog nekaterih glavnih luk. Holandi so se pri gradnji tega utrbenega sistema zanašali na to, da predstavljajo že nizke, zamocvirjene in z neštetiimi vodnimi tokji prerezane obale veliko ovira za invazijske poskuse s te strani. Luke so zaščitili z obrežnimi baterijami, s protiletalskim topništvom in oddelki pehote. Glavne obrambne naprave pa so zgradili zi prej navedenega razloga na drugi črti v goratem področju otoka, kjer predstavljajo vulkanske kotline Bandunga, Magelanga in Malanga najvažnejša vojaška izhodišča za protinapade na sovražne sile, ki bi se ustavile spodaj v nizini.

Surabija, ki jo vojna poročila omenjajo vsak dan, je poleg drugega oporišče za vojno mornarico, ima velike delavnice za popravila in dake za največje križarke, razen tega petrolejsko rafinerijo in velika skladišča goriva. V Bandungu so Holanci ustvarili tovarno za izdelovanje streliva, topov in drugega orožja. Kakor je razvidno iz vojnih poročil, so bila vsa njihova prizadevanja prav tako zamaž kakor britski napori, da bi na področju Hongkonga in Singapura ustvarili nezavzetne brantke proti japonskemu prodiranju.

A NEKDOTA

Mlad curiški zdravnik je predložil pesniku Gottfriedu Kellerju rokopis svojega romana s prošnjo, da bi mu ga ocenil. Keller se je začudil: »Kaj, poleg svojega polklica pišete še romane?«

»Nu, samo zato, da ubijem čas,« je odgovoril mladi medicinec.

»Kaj nimate še nobenih pacientov?« je vprašal pesnik suho.

VSAK DAN ENA

»Vsi ljudje govore o bacilih — tega ne razumem. Sedaj sem že sedemnajst let cestni pometać, pa še nikoli nisem našel kaj takšnega!«

Kulturni pregled

Vladislav Kušan

Med prvimi knjigami, ki so izšle po ustanovitvi Nezavisne Države Hrvatske, je knjiga študij in esejev Vladislava Kušana »Art et artifice« (Biblioteka lipe knjige Zagreb 1941, str. 256 z mnogimi ilustracijami na posebnih prilozhah). Pisec knjige je tankočutni, umetniško kultivirani avtor pesniških zbirk »Lišče na vjetru« in »Ponočne spovijest«, eden izmed predstaviteljev sodobne hrvaške poezije. Tudi izza nastopa na hrvaškem literarnem večeru v Ljubljani znanj Vladislav Kušan. V zapadnih, zlasti romanskih kulturnih tokovih dobro razgledani avtor čigar estetska kultura se je razvijala v neposrednem stiku z umetnostnimi zakladi in stvarjalnim življenjem velikih kulturnih središč je že v svojih revijalnih člankih in esejih pokazal prodorno zanimanje in posebno doživljajsko močno izkušnost za področje upodabljačje umetnosti. Zato smo z izrednim veseljem segli po njegovi prvi esejski zbirki iz tega umetnostnega kroga knjigi, ki ni značilna samo za pisateljski razvoj Vladislava Kušana, marveč tudi sploh za hrvaško umetnostno kritiko in esejistiko.

V lepi izdaji ki zlasti po obilnih ilustracijah na prilozhah ustreza zahtevnemu vzorcu take publikacije o lepih umetnostih so zbrane študije in esejih prvenstveno iz hrvaškega umetnostnega sveta. Spričo piševe široke razvedranosti in močnega zanimanja za vso umetnostno problematiko pa segajo te študije tudi preko hrvaškega kroga k nekaterim splošnim vprašanjem sodobne umetnosti. Posebno zanimiv je v tem po-

gledu Kušanov obsežni esej o Rodinu, prav tako njegovi esejji: »O umetnosti, umetnikih in občinstvu«, »Presojanje in primerjava« in »O umetnostni kritiki in upodabljačem življenju«. V treh zadnje imenovanih esejih je Vladislav Kušan obdelal z načine, teoretične strani nekaj poglavitnih vprašanj likovno-umetnostne kulture, določil svoja merila in orisal osnovne poglede, ki ga vodijo pri presojanju umetnostnih pojavov. Pri teoretiku in kritiku, ki naj posreduje med stvarjalci in občinstvom — in to nehalno nalogo imajo tudi Kušanove študije — je tako določitev pojmov, stališč in meril zelo dobra in prav ti esejji zaključujejo v najbolj prijetni in ubrani obliki Kušanovo, po vsebini in po stilu nenavadno mikavno knjigo.

Na prvo mesto knjige »Ars et artifice« je Vladislav Kušan postavil pesem »Poslednja spovijest slikara Karasa«. V knjigi ki je vsa posvečena umetnosti oblik vidne harmonije očem dostopne lepote, se zdi ta turbono nastrojena lirika o smrti hrvaškega slikarja Karasa v reki Korani kakor lahen muzikalni preludij, ki po ideji in občutku ni brez simboličnega poudarka. Treba je takoj nato prebrati iz esaja o mladem zodaž umrlem slikarju Josipu Račiću »Prekludij s tragičnim leitmotivom« da vidimo to notranjo zvezo, iz katere tragične natanosti doteka hrvaškemu umetnostnemu življenju nova še neizčrpana moč. V prvi študiji, ki je nastala v zvezi z veliko reprezentativno razstavo v Zagrebu pred nekaj leti, je Vladislav Kušan zgostil v jasni pre-

gled rezultate, imena in pojave zadnjih petdeset let hrvaške umetnosti. V nadaljnji študiji je orisal osebnost in delo slikarja Celestina Medovića, tovariša V. Bukovca in vidne umetniške osebnosti zlasti v času pred prvo svetovno vojno, ko je avtonomni hrvaški kulturi vtisnila močan pečat osebnosti Krišnjavega, Celestina Medovića, izprva menih in nato posvetni duhovnik, je bil učencem rimskega učitelja Ludovica Seitzja in florentinskega profesorja Antonia Cizerija. Kušan je temeljito in vešče predočil čita telju človeško in umetniško fiziognomijo slikarja, ki sodi v vrsto »zaslužnih pionirjev in osebnosti, kateri so pred zarjo novih dni s svojim talentom, znanjem in delovanjem izvršili pripravljajna dela in mnogo doprinesli k ustvarjanju in vzponu hrvaške upodabljačje umetnosti. — Posebno zanimiva je življenjska študija o že omenjenem Josipu Račiću (1885—1908), ki je bil leta 1904 učence Slovenca A. Azbeta v Monakovem. O tem pravi Kušan besedno: »(v Monakovem) vstopa v slovečo in prenapolnjeno slikarsko šolo Slovenca Antona Azbeta, o katerem so Monakovčani hudomušno pravili, da je najmanjši človek z največjo glavo«, vendar ta vzdevek ni tega izbornega pedagoga niti malo motil v njegovi dobrodružnosti in širokosrčnosti. Izkušeni Azbe je zapazil na prvi pogled veliko in nevskadano nadarjenost tega molččega in od prvih vmelečnih vtisov nekoliko zmedenega Hrvata in že po treh dneh dela v oddelku za začrtnike on je bil odvedel v šolo za napredne, ki je bila v prvem nadstropju z laskavimi besedami: Der Kerl hat nämlich Talent, er kann hinauf gehen.« Posebno poglavje je Kušan posvetil usatki: Račićeve nenadne in skrivnostne smrti v Parizu ter podal svojo vsakako zanimivo študijo seveda ne še dokončno razlago skrivnosti, ki jo je nadarjen hrvaški impresionist —

sopotnik naših Jakopičev i, dr. — odnesel s seboj v zgodnji grob.

Krajši sta študiji o folkloristično zanimivem slikarju Josi Bužanu (1873—1936) in o Branku Šeni (1879—1939), v študiji o Emanuelu Vidovici pa je Kušan zopet zajel s širšega vidika in s tankim uvoenjem umetnost slikarja, ki še živi in ki je prav v zadnjih letih dospel na povsem novo stopnjo svojega zrelega umetniškega razvoja.

Znaten del Kušanove knjige zavzema esej o Rodinu. Spis ni samo ena izmed mnogih posrednih obdelav tega velikega pojava v sodobnem evropskem kiparstvu, obdelav, ki izhajajo iz načitanosti in erudicije, marveč se naslanja na osebno doživljanje Rodinove umetnosti v krajih, kjer je mojster živel in delal. Ves spis je prežet z nastalgijo po umetniškem Parizu in zajema v svoj okvir Rodinovo človeško osebnost in ves njegov umetnostni razvoj, ki ga Kušan svetljuje z mnogimi prebleski svojega umetniško doživljajčega duha in bistrega esprita. Ze ta esej bi opravičil izid knjige »Ars et artifice«, čeprav je njeno nič manj pomembno težišče v študijah iz hrvaške umetnosti. O esejih, ki zaključujejo knjigo, je mimogrede že bila beseda in samo zaradi tesnega okvira nam ni mogoče opozriti v tem članku na Kušanove umetnostne poglede in nazore. Velika prednost Kušanovih študij in esejev je v njihovem jasnem, iznjljenem elegantnem slogu ki priča da teh spisov ni spisal samo poznavalec umetnostnih pojavov, marveč tudi pesnik, ki ima čut za rahel v odtenke dogan izraz.

Vladislava Kušana esejiska knjiga »Ars et artifice« je sočen sad močne umetniške izkušnosti in velike estetske kulture ter predstavlja v najnovejši hrvaški esejistični literaturi pojav, ki presega njen regionalni krog.

Suor Maria Celeste

Zasebno življenje slavnega moža je dostikrat zelo podobno zasebnemu življenju povprečnega človeka, samo da so v mnogih primerih nekatere reči, ki so pri preprostem človeku tudi same preproste, pri občutljivejših ljudeh iz elite mnogo bolj zamotane. Letošnja tristoletnica smrti Galileja Galileja je vzbudila zanimanje tudi za človeško osebo in življenje moža, ki je s svojimi dragocennimi iznajdbami in odkritji, s svojimi matematičnimi, zvezdoslovnimi in fizikalnimi proučevanji pomagal rušiti svet zastarelih nazorov in ustvarjati trdno podlago sodobni znanstveni kulturi.

Giulio Caprin je v marčevem zvezku milanskega časopisa »La lettura« posvetil daljši članek Galileju kot očetu. Imel je troje otrok, izmed katerih je najbolj zavzela srce slavnega učenjaka hčerka Virginia, poznejša nuna v samostanu San Matteo ad Arcetri-Suor Maria Celeste. V najlepših letih življenja, ko je bilo Galileju pet in trideset let in ko si je bil že pridobil sloves učenjaka in iznajditelja, je dobil hčerko Virginijo. Nji je naš astronom — takisto podložen modri in predsodkom časa — tako napravil horoskop, v katerem je zadel pač le skromne poteze njenega značaja in njene usode. Hčerka se je rodila z novim stoletjem: leta 1600. Dejstvo samo bi bilo kaj malo značilno, če bi ne bilo združenc z ljubezensko pustolovščino genialnega človeka moža ki se je upri tako priznanemu »deštvo« da se Sonce giblje okrog Zemlje in dokazal, da je narobe res in da Zemlja ni središče vseirija.

Galileo Galilei je leto pred tem srečal v Benetkah mlado, brhko dekle Marino Gambo ki je bila preprostega rodu in menda prav tako preprostega uma. Ta ženska je že slavnega pet in tridesetletnika obla-

SPORT

Na snežnih terenih v Cortini

V sredo so se začela italijanska smučarska prvenstva - V teku na 18 km so se izkazali sami že preizkušeni tekmovalci

Preteklo sredo so se na slovitih smučarskih terenih v kraljici Dolomitov, v Cortini d'Ampezzo, začela tekmovalca za državno smučarsko prvenstvo, ki potekajo letos v znamenju vojne bolj strogo in bolj dostojanstveno kakor druga leta.

Prvi dan (v sredo) je bil na sporedu tek na 18 km - za kombinacijo in samostojno. Od prijavljenih 31 tekmovalcev - nastopili so lahko vsi najboljši razreda in državni prvaki iz II. in III. kategorije - samo eden ni odšel na progo, dva pa sta med tekom odstopila, tako da je bilo vsega plasiranih 28. Borba za najboljša mesta je bila zelo ogrožena, kar kaže med drugim tudi dejstvo, da je 11 tekmovalcev prispelo na cilj v razmaku samo 3 minut, med njimi vsi znani »ka-

noni« za to disciplino s Severinom Compagnonijem na čelu. V ostalem pa je bilo tudi med prvimi in zadnjimi plasiranimi udeležencem samo 10 minut razlike, kar je najboljši dokaz, da so se tudi mlajše moči držale odlično.

Podrobni rezultati v tem teku za samostojno konkurenco so bili naslednji: 1. Compagnoni Severino 1:02:39.2, 2. Vitalini Rinaldo 1:02:45.2, 3. Compagnoni Aristide 1:03:03.4, 4. Jammaron Alberto 1:03:07.4, 5. Gerardi Giulio 1:03:15.4, 6. La Casa Antonio 1:04:45, 7. Pascol, 8. Cresseri, 9. in 10. Perenni in Rodigiero 1:05:26.1 itd.

Za kombinacijo je prišel na prvo mesto La Casa, na tretje Scalet in šele na šesto eden najbolj znanih italijanskih skakalcev Da Col Bruno.

Tekmovanje je na sporedu ves tekoči teden do vključno nedelje po naslednjem sporedu: v četrtek: smuk, v petek: vztrajnostni tek na 50 km in skoki za kombinacijo, v soboto: stafeta na 4 krat 10 km in slalom ter v nedeljo: skoki v samostojni konkurenci.

Japonski sportniki - vzor za ostale

Dramatični potek olimpijske borbe na 10.000 m, v kateri je en Japonec držal v šahu tri Fince

Ze nekajkrat smo se na tem mestu v zvezi z bliskovito vojno, ki se je vnela na Daljnem vzhodu, spomnili japonskih sportnikov, ki so posebno v zadnjih letih pokazali povsod, kjer so se pojavili, svoje nedosegljive vrline v vztrajnosti in odločnosti, kadar jim je šlo za zmago v sportu. Kdor je kdaj videl japonske sportnike boriti se za sportno slavo svoje države in občudoval njihovo železno voljo do zadnjega, preden ni bila izrečena beseda o uspehu ali neuspehu, ta bo tudi razumel vse njihove drzne podvige v sedanjih vojni, ki sem in tja celo prekašajo človeško požrtvovalnost. Japonski narod je vsepovsod pod vplivom onega moralnega zakona, ki ima v žrtvovanju in službi za domovino svoji zadnji in najglavljivi pomen.

Med prvimi, ki so od nastopov japonskih sportnikov na zadnji olimpiadi leta 1936, ostali v sportni zgodovini zapisani kot samosvoji, čitamo prav te dni o enem v teku na 10.000 m, kjer je v močni konkurenci močnih finskih favoritov nastopal tudi majhen Japonec in žel prav tako kakor njegov rojak in znani skakalec Oye - o tem slavnem atletu, ki je v prvih dnevih vojne padel kot letalec, smo tukaj že pisali - vzbujal občudovanje vsega olimpijskega občinstva. Morda ne bo odveč, če si v teh časih pokličemo v spomin ono dramatično borbo, kakor jo je nekdaj popisal tako privlačno:

Zopet je velik dan v olimpijskem stadionu, zopet je zbranih na desetisoče gledalcev okoli arene in zopet je eden japonskih sportnikov v ospredju vseh dogodkov. Lahkoatletske discipline so na dnevnem redu, toda odločilna je samo točka v teku na 10.000 m. To pot ni nobenega dvoma, da bodo zmago spravili finski dolgoletni, od katerih so trije najboljši - Ischollo, Salminen in Askola - že pripravljene na startu.

29 tekačev teče po prvem krogu, oni velike trije Finci na četrtem, petem in šestem mestu. Pred njimi pobira korake Japonec, eden izmed številnih nepoznanih, ki bodo morali po prvem naskoku favoritov brez upa na zmago ostati v ozadju. 1500 m so že pretekli, toda še zmerom je sloki Japonec na prvem mestu - iz sporeda je razvidno, da mu je ime - Kohei Murakoso.

Ljudje se zanimajo za druge dogodke v stadionu, kajti na tekališču skoraj ni vredno gledati ničesar, dokler je mali Japonec v vodstvu. Čas poteka, krog se vrsti za krogom, toda v vodstvu še ni nobene spremembe in še zmerom kaže ta Murakoso pete svojim slavnim nasprotnikom. Tik pred 5000 m pa se zdi, da so se Finci dvignili za naskok; kakor bi jih ustrelil, se dvignejo, pretečejo nasprotnika za nasprotnikom in slednjč tudi malega Ja-

ponca. Borba je odločena in ta tek na 10.000 m je obenem izgubil ves prvi sportni čar.

Ali je res že vse odločeno? To je samo videz, kajti Murakoso se še ne vda. Naenkrat se spet pojavi, poveča tempo in hip nato že dohiti vse tri Fince in je že spet z nosom pred njimi. Zdaj nihče več ne obrne očesa od tekališča, zdaj se tam obeta morda največja senzacija dneva.

Murakoso - Salminen - Ischollo - Askola, tako tečejo spet dalje, krog za krogom, dokler Finci spet ne naskočijo žilavega Japonca. Murakoso je že spet na četrtem mestu, njegovi finski partnerji hočejo zdaj povečati razdaljo, toda tega Japonca se ne morejo otresti, saj se kakor senca drži njihovih postav. Toda niti s tem ni zadovoljen, on hoče biti na čelu; spet se odtrga in sem in tja se spet pretrine na vodilno mesto.

Vihar navdušenja ga obdaja z vseh strani; nič več niso Finci, temveč samo ta neznan Japonec velika točka tega teka. Zdaj ga kličejo po imenu, zdaj ga vzpodbujajo, naj vztraja še dalje. Toda to je že prehuo za Fince; zdaj vedo, da je v nevarnosti »njihova« proga. Spet naskočijo Murakosa in spet se mora umakniti na četrto mesto. To je njegov konec, zdaj ni več nobene volje v njem, tako misli sleherni v stadionu. Toda mali Japonec še ne misli tako. Ali kdo ve, koliko sile in energije je v tem skoraj neopaznem telesu. Na čelo ne more priti več, toda zdaj si poišče mesto med onimi tremi in poskrbi tako za krasen finish v tej borbi. No, nazadnje le zmagajo vsi trije Finci s svojo posebno taktiko, toda samo z znanjem in vztrajnostjo tega ne bi bili dosegli.

In zato odobravanje za poraženega Japonca po pravici ni bilo nič manjše kakor za zmagovite tri Fince.

Čisto na kratko

V dnevih 21. in 22. t. m. bo v Innsbrucku mednarodni sabljaški turnir, na katerega so bile povabljene reprezentance Italije, Hrvaške, Danske, Rumunije in Slovaške. Italijanska sabljaška zveza je že določila svoje predstavnike za vse discipline, ki bodo na sporedu, in sicer moški in ženski floret ter meč in sablja.

Velika mednarodna prireditve v rokoborbi je napovedana v organizaciji italijanske težkoatletske zveze s sodelovanjem »Gazzette dello Sport« za dan 14. maja v Milanu. Tega troboja v grško-rimski rokoborbi se bodo udeležili najboljši zastopniki te sportne panoge iz Italije, Nemčije in Madžarske. Spored bo obsegal srečanja v treh kategorijah, in sicer v srednjelahki, v srednji in srednježetki.

Službo dobi

Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Dobro strojepisko z znanim knjigovodstvom in po možnosti nekoliko italijanske, sprejem v stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strojepis-kase«. 2952-1

Služkinjo mlajšo, čisto, pošteno, ljubiteljico otrok, sprejem takoj. Predstaviti se: Tyrševa 90-1, med 16. in 18. uro. 2945-1

Službe išče Beseda 1 - 30 taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 2.-

Absolvent tehnike s prakso isče zaposlitve. Cenene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Elektrotehnik«. 2950-2

Zasluzek Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Dekle važno v kartonski, samostojno, dobi zaslužek. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Proti oskrbi«. 2948-3

Prodaj Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Zenith uro prvotno, prodaj za 980 lir. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2919-6

Kolesarji, kupite si praktični »ELO« držaji za dežnike na kolesih. Cena 120.-, »Petronafast«, Ljubljana, Tyrševa cesta 35a. Razpošila se tudi po pošti po povzetju. 2904-6

Diamonfosfat »FLORA«, sol za gnojenje hišnih in vrtnih cvetlic. Zelo vam bodo uparale. Razpošila se po pošti in železnici. »Petronafast«, Ljubljana, Tyrševa 35a. 2905-6

Kupiti Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Karbid in vreče vsako količino kupimo, plačamo dobro ceno. Generator delavnica, Tyrševa c. 13 (Figovec), levo dvorišče, tel. 29-27. 2955-7

Harmoniko rabljeno žensko kolo in otroški voziček kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoje«. 2944-7

Gostilniške mize dobro ohranjene kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gostilnina«. 2939-7

Auto, moto Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

200 ccm BMW motor supersport model, v odličnem stanju, ugodno prodaj. Generator delavnica, Tyrševa c. 13 (Figovec), levo dvorišče, tel. 29-27. 2956-10

Največ oglosov ima »JUTRO« Inserirajte torej tudi VII

Kolesa

Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Tricikel najboljši izdelave, različne velikosti, s prama balon-gumo. dobavila za reklamno ceno Generator delavnica, Tyrševa c. 13 (Figovec), levo dvorišče, tel. 29-27. 2954-11

Pohištvo Spalnico dobro ohranjeno, prodaj. Ogled od 10. do 12. ure. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2922-12

Kapital Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Družabnika (-co) za zelo zaposleno malo industrijsko podjetje, s kapitalom 80 do 100 tisoč lir, iščem za takoj. Mesečni zaslužek najmanj 5000 lir. - Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »100% sigurno«. 2955-16

Pošest Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Komfortna vila 3 stanovanja, vrt, garaža, blizu tramvaja, naprodaj. - Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno 450.000«. 2940-20

Stanovanja 12c Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

100 lir nagrade onemu, ki preskrbi enosobno stanovanje ali sobo s heditnikom. Sv. Petra cesta 3-11, pri Valland. 2928-21a

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

Sobo odda

Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Sostanovalca sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2949-23

Sobe išče Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Dve sobi za pisarno in opremljeno, v centru, išče trgovca za čimprej. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Padovaz«. 2894-23a

Glasbila Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Pianino dobro ohranjen prodaj ABC, Ljubljana, Medvedova 8, poleg kolodvoza šiška. 2941-26

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

Stroji

Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Kupim dobro ohranjeno vodno turbino, cca 25 HP, kakor tudi dobro Dynamo, sposobno ukopi postaviti v obrat, za istosmerni stroju 230 voltov od 10 do 20 kilovatov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kupim takoj«. 2888-29

Sivalni stroj tudi z dolgim čolnčkom in otroški voziček kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačnik«. 2942-29

Pridelki Beseda 1 - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za tufro 1 3.-

Kupim večjo množino sveže repe iz zaščitenih. Biti ne sme zamrzjena, zelena in predobna. J. Oražem, Predovičeva ul. 5, Moste. 2954-33

Kupim 1 vagon polsladkega sena. Ponudbe na B. Jošt. Kočevje. 2953-33

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

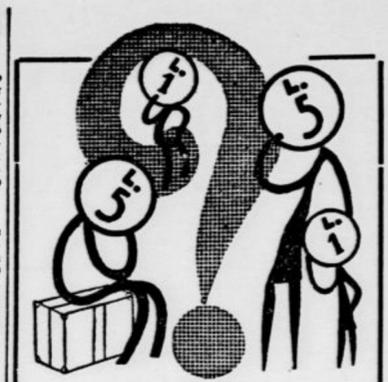
MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

MODNA TRGOVINA ISČE PROSTORE ZA PRESELITEV V I. NADSTROPJE ALI NA DVORIŠČE V BLIZINI CENTRA NA JUŽNI STRANI MESTA. - Ponudbe pod »SIGUREN NAJEMNIK« na oglasni oddelek »Jutra«.

Cosa si puo fare con 12 lire?

Kaj moremo napraviti z 12 lirami?

Comperare un automobile, un panfilo, una pelliccia, un corredo, una biblioteca? Si, puoi avere tutto ciò ed altro ancora per sole 12 lire, se acquisti un biglietto della Lotteria di Tripoli e se sarai uno dei fortunati vincitori dei numerosi e ricchi premi che saranno estratti in Roma il 10 Maggio p. v.

Già 22 possessori di un biglietto delle Lotterie precedenti sono diventati milionari rischiano dodici lire. Potrebbe essere questo il tuo turno! Acquista oggi stesso un biglietto.

Kupiti avto, jahto, krzneni plašč, opremo za nevesto, knjižnico? Da, lahko dobiš vse to in še drugo za samo 12 lir, če si nabaviš srečko Loterije Tripolija in če boš med srečnimi dobitniki številnih in bogatih premij, ki bodo izrečane v Romi dne 10. maja t. l.

Ze 22 lastnikov srečke predhodnih Loterij so postali milijonarji s tem, da so tvegali dvajset lir! Možno, da si sedaj Ti na vrsti! Nabavi si še danes srečko!

LOTTERIA DI TRIPOLI

Advertisement for Jakob Hribar, featuring a large cross symbol and text: 'Dne 28. februarja t. l. nam je umrl naš ljubl mož, oziroma oče I. t. d., gospod Jakob Hribar posestnik in lesni trgovec Sveta rraša zadušnica se bo brala dne 9. marca t. l. ob 9. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. MEDJA-IZLAKE, MARIBOR, SV. PETER V S. D., ZAGREB, LJUBLJANA, dne 6. marca 1942. ZALUJOČI OSTALI'

Nenavadno deževje

K naravnim pojavom, ki smo jih imeli za čudneje toliko časa, dokler nam niso trezna znanstvena opazovanja razjasnila njihovega pravega bistva, štejemo tudi primere onega »čudovitega dežja«, ko padajo na zemljo stvari, ki jih navadno ni v zraku: živali, rastline, kri, žveplo ali še kaj drugega. Na lepem najdemo kaj na tleh o čemer ne ve živ krst, odkod se je znašlo. Zato pravi ljudska beseda: padlo je z neba. Pojasnilo je prav tako preprosto kakor jasno.

Iz starejših časov imamo v resnici brez števila poročil o »krvavem dežju«. Beseda ne zveni ravno prijazno, in prav čudne občutke utegne imeti človek, ako vidi, da z neba v potokih lije rdeča tekočina, ki spominja na oni »prav posebni sok«, ki je vzdrževatelj našega življenja, ali ako luže naglo - po navadi se to izvrši v eni sami noči - živo pordijo. Nič ni čudnega, da so ta pojav v srednjem veku imeli za znak, da se bliža nova vojna ali strašna ujma.

Danes je že dovolj znano, da sestoji krvavi dež, ki čisto pada v vulkanskih tropičnih ozemljih, kakor na primer na otoku Javi, pri nas pa zelo poredko, iz milijard mikroskopično majhnih, enostaničnih alg iz vrste »Sphaerella«, ki dežično tako čudno pordečijo. Krvne alge »Sphaerella n. valise« tudi čisto rožno ali temno rdečo pobarvajo snežišča Alp in skoraj vseh vseh legorij Evrope, pa tudi polarnih pokrajin. S tem pa pojav še dolgo ni končno v celoti rešen. Zaka? pri kemičnem preiskavanju telesa krvavega dežja na Javi so poleg krvnih alg našli razmeroma veliko količino zelo fino zdrobljenega rudniškega rumenkasto rjavega prahu, brezdvomno ognjeniškega izvora. S tem pridemo do tako imenovanega »prašnega dežja«, ki je pogost zlasti v tropičnih deželah in ki nastaja skoraj brez izjeme iz zemeljskih drobcev, dvignjenih v zrak zlasti pa iz

ognjeniškega pepela. Tak vulkanski pepel se vzdržati prav dolga v zraku in ga gornje zračne plasti včasih prenese čudovito daleč, kakar ga izpuste kot prašni dež.

Nikoli ne pozabim trenutka, ko sem sepega majskega dne počival na gozdnem travniku v Črnogorju na Češkem in se je nad gozdom, ki je bil od mene oddaljen uro hoda, dvignilo sivo rumen dim kakaj tam gor! Vjugalno in valčevalo je po zraku in se vedno hitreje premikalo. Ne, to ni požar. Bolj in bolj so se približevale meglice in me naposled objele s svojimi rumenimi rokami.

Bi sem sredni dežja cvetličnega prahu. Da, bil je cvetlični prah nestvilnih smrkov ondotnih gozdov. To je bila rešitev zagotnje! Tu se je oprilemal cvetlični prah moje oblike, tam je ležal med travo in zelenjem tam spet ga je tiraj vihar v besnem vrtincu v mrzli grob. Na površini bližnjega ribnjaka so plavali milijoni in milijoni rumenih prašnih zrnc. Torej je res deževal »žveplo«.

časa na tleh ali na listju nizkega grmovja. Se še nadaljuje

Ali žabji dež, ki izvira od skupnih potovanj mladih zelenih žab! Ko so se popolnoma razvile, se te umaknejo iz vode in poskačejo na kopno, in sicer čisto ob močnem dežu v vseh možnih, da se da stara pripovedka prav naravno razlagati. Se stari prirodoslovec Rösel pl. Rosenhof, izredno bistroumen opazovalec evropskega živalstva iz 18. stoletja, je pravilno spoznal pravi vzrok žabjega dežja. »Ako sem včasih svoje mnenje razodel drugim«, piše v svojem delu, ki je zares čitanja vredno. (»Naravna zgodovina žab naše dežele«, Nürnberg 1758), »so se mi posmehevali in prezirno zatirali, da so videli več ko enkrat žabji dež. Če pa sem jih vprašal, ali so jim žabe ob takim dežju tudi padale na telesa, so rekli, da se tega več ne spominjajo, ali pa so morali priznati, da se to ni zgodilo. Oni, ki so trdili, da so videli pred mestnimi vratmi deževati žabe isti čas